

Bönebrev Berget

Fastetiden och Påsken 2025 nr 89

"När man skakar sället blir skräpet kvar, och människans uselhet märks när hon diskuterar" (Syr 27:4).

I syndabekänelsen ber vi Gud om förlåtelse för våra synder i tankar, ord, gärningar och underlåtelser. Vi stannar här vid detta med orden. Hur ofta har vi inte skämts över våra ord, när vi efteråt erinrat oss hur vi diskuterade? "Ve mig! Jag är förlorad, ty jag har orena läppar och jag bor bland ett folk med orena läppar" (Jes 6:4). Jesus Syrak säger att "Krukmakarens kärlek provas i ugnen, och en människa sätts på prov genom diskussion" (Syr 27:5). Varje gång vi dras in i en diskussion är det som ett prov, vi provas när vi diskuterar och Jesus Syrak fortsätter: "Frukten vittnar om hur trädet blivit skött; så visar talet hur människan tänker" (Syr 27:6). Det är också det Jesus säger: "Ett bra träd bär aldrig usel frukt, inte heller bär ett uselt träd bra frukt [...] Hennes mun säger vad hjärtat är fullt av (Luk 6:43–45)." Både Jesus från Nasaret och Jesus, Syrak Elasars son, pekar på vikten av att uppmärksamma hur vi använder våra ord: "Beröm inte en man innan du hört honom diskutera, ty det är så en människa sätts på prov" (Syr 27:7).

Inför Påsken som nalkas är det gott att under fastetiden pröva sig själv, genom lyssna till sig själv: när jag talar, diskuterar, och med Guds hjälp söka upptäcka vårt eget hyckleri, när vi diskuterar och pratar på ett sätt som och om sådant som inte är gott. I vår egen samtid gäller detta inte minst i hur vi uppträder på den sociala mediescenen, hur uttrycker vi oss där? Utan fastan från orden blir det som Jesus säger: "Kan väl en blind leda en blind? Ramlar inte båda i gropen?"

Genom fastan blir vi herrar över oss själva. Fastan bör ha någon aspekt av att avstå från mat och dryck men ökenfäderna lär oss också vikten av avstå från våra ord. Tystnaden hjälper oss att stå emot allt som vill tillintetgöra brödrakärleken, den är avgörande för den inre stillheten och en förutsättning för att stå emot Djävulen och världens frestelser. Tystnaden är ett skydd mot att tala ogenomtänkt och sårande. Tystnaden förebygger konflikter och bittra dispyter som förstör den inre friden, vilket är vanligt när man ska diskutera teologiska frågor eller sådant som har med vår tro att göra.

Så ber vi om hjälp att under denna fastetid kunna höra och hantera våra egna ord som ett verkningsfullt sätt att möta vårt eget hyckleri: "Hur kan du säga till din broder: Låt mig ta bort flisan ur ditt öga, när du inte ser bjälken i ditt eget? Hycklare, ta först bort bjälken ur ditt öga, så kan du se klart och ta bort flisan ur din broders" (Matt 7:5).

Guds frid och allt gott, Pax et Bonum, fader Peder Bergqvist

VI BER:

För Bergets Bönegemenskap, vänner och välgörare, styrelsen

För kommuniteten:

f. Peder, Marie, Margareta, Ingrid, Kristina

För associerade kommunitetsmedlemmar:

Birgit, Per, Gunilla, Allan, Firozeh, Elsa, Mikael, Martin, Berit

För volontärer och medarbetare:

Anders, Fredrica, Jill, Elisabeth, Caitlin

För det som nu är särskilt angeläget:

Tack till alla som skänkt gåvor. Vi ber för Bergets ekonomi, att vi ska kunna genomföra vår satsning på solceller.

Vi ber om kallelser till kommuniteten på Berget och om volontärer och gäster.

Gåvor tas tacksamt emot till vårt bankgiro: 574-3323

Vi ber för varandra

Om man som medlem i bönegemenskapen vill lägga fram ett förbönsämne kan man skicka ett mejl till Berget (info@berget.se) eller till f. Peder (peder@berget.se), så skriver vi upp det på vår förbönslista.

Välsignade böneljus

På Kyndelmässodagen välsignades böneljusen, och de kan nu beställas från Berget (ingrid@berget.se). Det kostar ganska mycket att skicka ut de välsignade böneljusen och därför så kommer det att fortsättningsvis kosta **100:- för att få ett paket böneljus hemskickat** (självkostnadspris).

”Tillsammans på Berget” 27–30 mars, torsdag kl. 17.30 till söndag kl. 14

Vi möts både i tystnad, meditation, samtal och fördjupning.

Under dessa dagar möts kommuniteten, volontärer, bönegemenskapen, vänner och gäster i ett av förkroppsligande av vad Berget är.

Antingen kommer man som gäst och betalar helpensionspriset eller så kan man komma som medarbetare och göra en arbetsinsats under dagarna.

Vi är både i S:t Davidsgården och Meditationsgården, vi kombinerar retreat och meditation, föredrag och samtal, avskildhet och gemenskap. Anmälan till info@berget.se

Fader Peders böneskola

Alla skall saltas med eld. Salt är bra att ha. Men om saltet förlorar sin sälta, hur skall ni få det salt igen? Bevara er sälta och håll fred med varandra (Mark 9:49–50).

Enligt traditionen kan saltet förstås som den lärjunge som genom sitt exempel och sina ord kryddar andras hjärtan. Vi ska alltså vara salt för varandra. ”Ni är jordens salt” (Matt 5:13). Men det finns många saker i våra liv som gör att saltet kan förlora sin sälta och frågan är då hur vi ska kunna få det salt igen? Därför vill Jesus uppmärksamma oss på hur vi är med andra människor, hur vi talar med andra, vad det är som kommer ut ur vår mun. ”Lägg alltid era ord väl och ge dem sälta; ni måste veta hur ni skall svara var och en” (Kol 4:6). På samma sätt som mat behöver salt så kan inte ett människohjärta smälta ett osaltat eller oförsiktigt ord.

Utan salt har maten ingen smak, utan salt ruttnar maten. Saltet ger smak, bevarar och renar. Men det som skall saltas är inte bara maten, utan jorden, ja, hela världen. Det handlar om kyrkans och vår egen kallelse att leva för världens frälsning. Om människor ska kunna ta till sig våra ord behöver orden salt, det som gör att orden smakar gott, det som gör att orden kan smältas och att orden bevaras. Det är Jesu lärjungars kallelse och ansvar, på dem hänger det att jorden hindras från förruttnelse. Det är detta vi ser hos alla helgon och martyrer, dessa som med sina liv både utmanade genom saltade ord och en klar bekännelse, de som alltid la sina ord väl och gav dem sälta.

Salt som mister sin sälta är värdelöst, det kastas ut och trampas ner. "Salt är bra att ha. Men om saltet mister sin kraft, hur skall man få det salt igen? Det duger varken för jorden eller gödselstacken. Man slänger bort det. Hör, du som har öron att höra med" (Luk 14:34–35). En lärjunge som inte påverkar sin omgivning är som salt utan sälta. En lärjunge som döljer eller förnekar sin tro sviker sin Herres uppdrag. Vi kan sörja över världens ogudaktighet, men det finns större skäl att sörja över det lärjungaskap som förlorat sin sälta. Jesus själv frågar om han vid sin återkomst skall finna tro på jorden? (Luk 18:8).

"Vem vill äta den mat som ej har smak eller sälta, och vem finner behag i slemörstens saft?" (Job 6:6). Så har Kyrkan förstått att vi alltid måste behålla sältan i våra ord och handlingar och offer: "Du skall strö salt på alla dina matoffer; saltet som hör till förbundet med din Gud får aldrig saknas i dina matoffer. Till alla dina offergåvor skall du offra salt" (3 Mos 2:13). Saltet kryddar maten, dödar maskar, och bevarar födan. Så bevarar förkunnelsen av Guds ord den mänskliga naturen från lasternas maskar och förruttnelse.

Men saltet förlorar sin sälta då en Kristi lärjunge blir oandlig och inte söker Guds närhet i kontemplation, meditation och bön. Det märks när vi blir likgiltiga i våra ord och handlingar. "fastän de hade lärt känna Gud, prisade och tackade de honom dock inte som Gud, utan förföll till fåfängliga tankar; och så blev deras oförståndiga hjärtan förmörkade" (Rom 1:21). Därför frågar Herren oss: "Men om saltet förlorar sin sälta, hur skall ni få det salt igen?" Jo, det är genom att vi vänder tillbaka till Herren, förblir i hans närhet, i den stilla närvaron. Genom kontemplation, stillhet, inre bön, inre samling, meditation, uppfylls vi av välsmakande välsaltad vishet.

Utifrån detta andliga perspektiv kan vi se att Jesus inte säger att vi skall vara salt utan att vi är det. I detta faktum ligger hela kraften. Det handlar om att bli det som vi redan är! Det rymmer förvisso ett uppdrag, men samtidigt en hemlighet. Hans lärjungar är så nära sin Herre att det märks, inte av dem själva men för omgivningen. Vi är ju lemman i hans kropp, vi är grenar i det vinträd, som är han själv. Saltet fullgör sin uppgift genom att låta sig sugas upp av den mat det blandas med, och en liten nypa salt kan påverka en hel maträtt.

Detta är något som lärjungen upptäcker när han blir tyst, lyssnar och ber. Vi är lärjungar och vi är salt därför att vår Herre har kallat oss, och fortsätter att göra det. Han ger aldrig upp, han fortsätter hela tiden att ge oss nya möjligheter att vara världens salt och att vara salt för varandra.

LÄSPLAN. Hänvisningar till sidor i vår tidebönsbok: Dag efter dag.

Fastetiden (se s. 715-806)

Fastetiden är en förberedelse till firandet av påskan. Fastetidens liturgi manar oss till omvändelse, så att vi värdigt kan fira påskens mysterium.

2–8/3, se vecka 4

9–15/3, se vecka 1

16–22/3, se vecka 2

23–29/3, se vecka 3

30/3–5/3, se vecka 4

6–12/4, se vecka 1

13–17/4, se vecka 2 (Stilla veckan)

18–20/4, de heliga tre påskdagarna

21–26/4, se vecka 1 (Påskoktaven)

Påsktiden

De femtio dagarna mellan påsk och pingst firas i jublande glädje som en enda festdag, »den stora söndagen«.

27/4–3/5, se vecka 2

4–10/5, se vecka 3

11–17/5, se vecka 4

18–24/5, se vecka 1

25–31/5, se vecka 2

1–7/6, se vecka 3

Tiden "under året"

Tiden »under året« firar ingen speciell aspekt av Kristi hemlighet utan snarare Kristusmysteriet i dess fullhet.

8–14/6, se vecka 2

Helgondagar och högtider att fira (se helgondelen sidan 889 och framåt):

5/3 ASKONSDAGEN

19/3 S:T JOSEF, JUNGFRU MARIAS
BRUDGUM, högtid

25/3 HERRENS BEBÅDELSE - JUNGFRU
MARIAS BEBÅDELSEDAG, högtid

13/4 PALMSÖNDAGEN – PASSIONS-
SÖNDAGEN

17/4 SKÄRTORSDAG

18/4 LÅNGFREDAG – HERRENS LI-
DANDE OCH DÖD

19/4 PÅSKAFTON, PÅSKVAKA, PÅSK-
DAGEN

20/4 PÅSKDAGEN

21/4 ANNANDAG PÅSK

27/4 ANDRA PÅSKSÖNDAGEN eller Den
gudomliga barmhärtighetens söndag

29/4 S:TA KATARINA AV SIENA, JUNG-
FRU, KYRKOLÄRARE, Europas skyddspa-
tron, († 1380), fest

1/5 S:t Josef arbetaren

2/5 S:t Athanasios, biskop och kyrkolärare
(† 373),

3/5 S:T FILIPPOS OCH S:T JAKOB,
APOSTLAR, fest

14/5 S:T MATTIAS, APOSTEL, fest

26/5 S:t Filippo Neri, minnesdag

29/5 KRISTI HIMMELSFÄRDS DAG, hög-
tid

31/5 DEN SALIGA JUNGFRU MARIAS
BESÖK, fest

3/6 S:t Charles Lwanga och hans följesla-
gare, martyrer

4/6 S:ta Maria Elisabeth Hesselblad, min-
nesdag

5/6 S:t Bonifatius, minnesdag

8/6 PINGSTDAGEN, högtid

9/6 Den saliga jungfru Maria, kyrkans
moder

11/6 S:t Barnabas, apostel, minnesdag

12/6 VÅR HERRE JESUS KRISTUS, DEN
EVIGE ÖVERSTEPRÄSTEN, fest

13/6 S:t Antonius av Padua